

EL CANAL
CENTRE D'ARTS ESCÈNIQUES
SALT/GIRONA

PRESENTA

SALA LA PLANETA

ALASKA I ALTRES DESERTS

Tres peces breus de HAROLD PINTER
Direcció: XICU MASÓ

Foto: Miquel Rifà

Una producció de
Sala La Planeta (Mithistòrima Produccions s.l.)

Coproducció
EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona

ESTRENA
Temporada Alta 2009-Festival de Tardor de Catalunya
SALA LA PLANETA

Divendres 2 d'octubre, a les 22h

Dissabte 3 d'octubre, a les 22h

Diumenge 4 d'octubre, a les 19h

ALASKA I ALTRES DESERTS

La memòria és la clau del teatre de Harold Pinter, i també és el fil que ha permès al director Xicu Masó relligar en un sol espectacle tres de les seves millors peces breus. *Una mena d'Alaska*, *Victoria Station* i *Nit* exploren, amb aquell us tan precís del llenguatge i dels silencis que ha convertit Pinter en un clàssic modern, alguns dels abismes de l'experiència humana: la pèrdua, la solitud, el fracàs de la comunicació i el territori desconegut que hi ha entre la vida i la mort.

Una mena d'Alaska és una obra mestra, d'una rara intensitat emocional i poètica. Inspirada en el llibre "Awakenings" del neuròleg Oliver Sacks, presenta el moment de retorn a la vida conscient d'una dona afectada per la malaltia epidèmica encephalitis lethargica. Deborah era una adolescent quan va deixar de viure amb l'altra gent, per aïllar-se en "una mena d'Alaska" mental. Quan es desperta, gràcies al descobriment del medicament L-Dopa, s'han escolat vint-i-nou anys de la seva vida. I ella no ho sap.

A *Victoria Station* i *Nit*, l'autor incorpora un registre que també li és molt característic: el sentit de l'humor. A la primera peça, dos professionals intenten comunicar-se sense gaire èxit. L'un treballa sol, en el torn de nit, al locutori d'una empresa de taxis. L'altre, que no fa cas del seus requeriments, és el taxista número 274 i es troba aparcats en un lloc imprecís de la ciutat i de la seva pròpia consciència. El 274 només sap que s'ha enamorat d'una noia que dorm al seient del darrere, i no recorda, o no vol recordar, altres coses de la seva vida.

La dona i l'home del matrimoni protagonista de l'esquetx *Nit*, en canvi, recorden amb exactitud la nit que es van conèixer. És clar que, tots dos, d'una manera completament diferent.

FITXA ARTÍSTICA

Autor **Harold Pinter**

Obres

“**Una mena d’Alaska**” (1982). Durada: 49 minuts.

“**Victoria Station**” (1982). Durada: 18 minuts.

“**Nit**” (1969). Durada: 7 minuts.

Direcció **Xicu Masó**

Intèrprets

Míriam Alamany, Cristina Cervià, Carles Martínez i David Planas.

Escenografia **Ricard Prat i Coll**

Vestuari **Llúcia Bernet**

Il·luminaci: **August Viladomat**

So **Manel Palahí**

Temes musicals “**Musica callada, num.1**” de **Frederic Mompou**,
“**Cancion Mixteca**” de **Ry Cooder**, “**Somewhere over the Rainbow**” de **Keith Jarrett** i “**The Way ypu look tonight**” de **Rod Stewart**.

Traducció **Ernest Riera**

Ajudant de direcció **Llàtzer García**

Producció executiva **Elena Masó**

Producció: **Sala La Planeta (Mithistòrima Produccions s.l.)**

SALA LA PLANETA

Coproductor: **El Canal – Centre d’Arts Escèniques de Salt-Girona**

C EL CANAL
CENTRE D'ARTS
ESCÈNIQUES
SALT/GIRONA

Amb el suport de: **Institut Català de les Indústries Culturals (ICIC), Ajuntament de Girona, Diputació de Girona i Temporada Alta 2009-Festival de Tardor de Catalunya**

Agraïm la col·laboració de **Grup Proscenium, La Mirada i l’Institut d’Assistència Sanitària.**

TEMPORADA ALTA 2009-Festival de Tardor de Catalunya

Departament premsa:

GIRONA: Bitò Produccions-Eugènia Berga Telf: 972 40 20 04 e-mail: premsa@temporada-alta.cat

BARCELONA: Comedia-Marc Gall Telf: 93 2955634 e-mail: mgall@comedianet.com

HAROLD PINTER - BIOGRAFIA

Harold Pinter va néixer el 10 d'octubre de 1930 al districte de Hackney de la ciutat de Londres en el si d'una família de classe obrera, nascuda a Anglaterra però d'origen jueu (sembla que d'ascendència asquenasa i no sefardita, encara que la qüestió no ha estat resolta). Va estudiar a la Hackney Downs Grammar School. Reconeix una "profunda influència" de l'evacuació a Cornualles i Reading entre 1940 i 1941, abans i durant els atacs nazis sobre Londres durant la Segona Guerra Mundial, i pel fet d'haver-se hagut d'enfrontar a la "intensitat a vida o mort de l'experiència diària". D'adolescent, escrivia i publicava poesia amb freqüència (i ho va continuar fent al llarg de la seva carrera). Va interpretar els papers de Romeo i Macbeth el 1947 i el 1948, encara com a estudiant de la Hackney Downs Grammar School, en produccions dirigides pel seu professor d'anglès i amic Joseph Brearley.

A principis de 1948, durant dos semestres, va fer classes a la Royal Academy of Dramatic Art (RADA). Aquell mateix any va ser cridat a files però es va declarar objector de consciència. El van dur a judici dues vegades i, finalment, va ser condemnat a pagar una multa. Odiava la RADA i la va deixar el 1949. Va fer un petit paper a Dick Whittington and His Cat al Chesterfield Hippodrome entre 1949 i 1950. De gener a juliol de 1951 va seguir dos trimestres a la Central School of Speech and Drama, i els dos anys següents va fer una gira per Irlanda amb la companyia d'Anew McMaster, amb qui va fer una dotzena de papers. El 1952 va anar actuant en diversos papers secundaris per tot Anglaterra. El 1953 i 1954 va treballar per a la Donald Wolfitt Company, King's Theatre, Hammersmith, on va fer uns deu papers. De 1954 a 1959 Pinter va utilitzar el pseudònim de David Baron. Segons el seu biògraf, el crític teatral Michael Billington, Pinter va treballar d'actor durant "uns nou anys", sobretot en companyies regionals, per a un total de vint-i-cinc papers. En aquesta època va fer també alguns papers en obres seves o d'altres (a la ràdio, TV i pel·lícules), com va tornar a fer posteriorment.

Entre 1956 a 1980 Pinter va estar casat amb Vivien Merchant, una actriu de repartiment que va conèixer en una gira, coneguda pel seu paper a la pel·lícula Alfie (1966), amb la qual va tenir un fill, Daniel, que va néixer el 1958. A principis de la dècada del 1970 Merchant va aparèixer en diverses obres de Pinter, sobretot, Qui a casa torna, tant a l'escenari (1965) com a la pantalla (1973). El matrimoni va ser turbulent i ja va començar a desintegrar-se a partir de mitjans dels anys seixanta. Entre 1962 i 1969 Pinter va tenir un affaire secret amb Joan Bakewell, que va servir per a la seva obra Betrayal. Segons les seves pròpies notes per a aquesta peça, entre 1975 i 1980 va viure amb la historiadora Antonia Fraser, esposa del polític anglès Sir Hugh Fraser. El 1975, Merchant va demanar el divorci. Finalment, els Fraser es van divorciar el 1977 i els Pinter el 1980. Aquell mateix any es van casar Harold Pinter i Antonia Fraser.

Incapaç de superar l'amargor i el dol per la pèrdua del marit, Vivien Merchant va morir d'alcoholisme agut el 1983. Segons Billington, Pinter "va fer tot el possible per ajudar-

la" i lamenta que l'apartés del seu fill, Daniel, després de la separació i segones núpcies de l'autor. Pinter va declarar públicament en diverses entrevistes dels seus darrers anys de vida que continuava "molt feliç" en el seu segon matrimoni i que gaudia de la vida familiar –tenia sis fillastres adults i gairebé el doble de néts.

El 2005, durant una entrevista a la BBC, va anunciar que deixava d'escriure teatre per dedicar-se a l'activisme polític i la poesia. Aquell mateix any va ser guardonat amb el Premi Nobel de Literatura per unes obres que descobreixen el precipici sota una xerrameca diària i foren l'entrada en les cambres tancades de l'opressió. Pinter va morir el dimecres 24 de desembre de 2008 a la ciutat anglesa de Londres, a l'edat de 78 anys, degut a un càncer. La malaltia que patia va impedir que assistís el desembre a la seva investidura com a doctor honoris causa a la Central School of Speech and Drama de Londres.

OBRES

Pinter és autor de vint-i-nou obres teatrals, quinze esquetxos dramàtics, més de vint guions per a televisió i cinema, una novel·la, proses de ficció i assagístiques. També és co-autor de dues obres de teatre i de ràdio. Juntament al Premi Tony de teatre rebut el 1967 per *The Homecoming* (Qui a casa torna) i altres premis i nominacions als Estats Units, autor i obra han rebut diversos premis al Regne Unit i arreu. Els guions per a *La dona del tinent francès* i *Betrayal* van ser nominades als premis Oscar, en la categoria de guió adaptat, els anys 1981 i 1983.

La seva primera obra teatral, *The Room*, escrita el 1957, fou una producció dels estudiants a la Universitat de Bristol que va dirigir l'actor Henry Woolf, que, a més, va interpretar el personatge de Mr. Kidd. Pinter va comentar-li que tenia una "idea" per a una peça i Woolf li va demanar d'escriure-la per poder-la dirigir (com un dels requisits per obtenir un postgrau). Sembla que Pinter la va escriure en tres dies. Per celebrar el cinquantè aniversari de la primera representació de l'obra, Henry Woolf tornarà a representar el paper de Mr. Kidd, a la Universitat de Leeds en un simposi sobre l'autor previst per l'abril de 2007.

The Birthday Party, la segona obra de Pinter i una de les més conegudes, va començar sent un desastre, malgrat una crítica entusiasta al *Sunday Times* del reputat crític Sir Harold Hobson (que, tanmateix, només es va publicar un cop clausurada l'obra i, per tant, sense possibilitat per salvar-la). Se sol considerar que Hobson va descobrir i àdhuc salvar Pinter. Després de l'èxit de *The Caretaker* el 1960, que va fixar la reputació teatral de Pinter, es va reprendre *The Birthday Party* tant a la televisió (on el propi Pinter feia de Goldberg) com al teatre (on va ser ben rebuda). Quan la producció de *The Homecoming* (1964) de Peter Hall va arribar a Nova York (és a dir, el 1967), Harold Pinter ja era un famós autor de teatre i l'obra va recollir quatre premis Tony, entre d'altres guardons.

En una ressenya publicada el 1958, aprofitant com a subtítol el *A Lunatic View* d'una obra de David Campton, el crític teatral Irving Wardle va anomenar les primeres obres

de Pinter "comèdia de l'amenaça", una etiqueta que el públic ha aplicat sovint al seu teatre, de vegades en un intent d'encasellar-lo i reduir-lo. Aquestes obres s'inicien amb una situació d'aparença innocent que acaba esdevenint amenaçadora i absurda a mesura que els personatges es comporten d'una manera que el públic sol veure com inexplicable, i que enllaça amb el teatre de l'absurd. En aquest sentit, Pinter reconeix la influència de Samuel Beckett, en especial, en les primeres obres; van ser amics i sovint es van intercanviar els esborranys que escrivien.

Des de finals dels seixanta i fins a principis dels vuitanta Pinter va escriure Landscape, Silence, "Night", Old Times, No Man's Land, Betrayal, The Proust Screenplay, Family Voices i A Kind of Alaska. Totes elles dramatitzen aspectes de la memòria i, per aquest motiu, solen veure's classificades com "obres de la memòria". Durant els anys setanta, Pinter es va posar a dirigir més freqüentment. Fins i tot va esdevenir director adjunt de la Royal National Theatre el 1973. En total, ha dirigit gairebé cinquanta produccions, pròpies i d'altres autors, tant per al teatre com per al cinema i per a la televisió.

Des dels anys vuitanta, les seves obres tenen tendència a ser més breus i amb clar contingut polític, per criticar l'opressió, la tortura i altres violacions dels drets humans. En una entrevista el 1985, Pinter afirma que si bé les seves primeres obres presentaven "metàfores" sobre el poder i la manca de poder, les darreres presentaven "realitats" del poder i l'abús. De 1993 a 1999, com a reflex de preocupacions polítiques i personals, va escriure Moonlight i Ashes to Ashes, obres de plena durada amb escenaris familiars relacionats amb la mort i (en la darrera obra) a atrocitats com ara l'Holocaust. En aquesta època, després de la mort dels seus pares, barrejant un cop més política i vida personal, Pinter va escriure els poemes "Death" (1997) (que va llegir en el discurs d'acceptació del Premi Nobel) i "The Disappeared" (1998).

A finals del 2001, se li va diagnosticar càncer d'esòfag, malaltia que, el 2002 el va dur a una operació (amb èxit) i a a la quimioteràpia. Durant el tractament, va dirigir una versió de la seva peça No Man's Land, va escriure i va actuar en un esquetx titulat "Press Conference" i va aparèixer a la televisió dels Estats Units fent un paper en una pel·lícula de la HBO, Wit, escrita per Margaret Edson (guanyadora del Premi Pulitzer). Des d'aleshores, gradualment més compromès políticament com a "citizen Pinter", l'autor va continuar escrivint i presentant poesia, peces de teatre, assaigs i discursos de continguts clarament polítics.

L'obra de Pinter ha estat traduïda al català per Joaquim Mallafrè (Qui a casa torna), Ernest Riera (Traïció, Una mena d'Alaska, Victoria Station i Nit), Imma Garín i Víctor Batallé (La festa d'aniversari), Miquel Berga (Engany), Manuel de Pedrolo, Jordi Malé, Josep M. Balaña, Víctor Batallé amb Joaquim Mallafrè (Esquetxos i altres peces), Jordi Martín (Veus vàries) i Marta Pera (Els nans).

CURRÍCULUM

XICU MASÓ

Direcció

Actor, director i docent. Es va formar professionalment al Lliure, fent d'ajudant de direcció de Fabià Puigserver i de Lluís Pasqual. Va fundar el Talleret de Salt, el 1977, i l'escola El Galliner de Girona. Actualment és membre de la productora La Mirada, fundada el 2004 amb l'actor i director Pep Tosar.

Ha dirigit:

L'home dels coixins, de Martin McDonagh. Teatre Lliure de Barcelona. (2009)
Els diaris d'Adam i Eva, de Mark Twain. Club Capitol de Barcelona (2008)
La història del señor Sommer, de Patrick Süskind. Centre cultural de Sant Agustí de Durango. Espectacle en euskera (2007)
L'aigua, de Jesús Moncada. CAET, Festival Temporada Alta i Sala Muntaner (2007)
Tres versions de la vida, de Yasmina Reza. Teatre Lliure (2007)
La strada, de F. Fellini. Teatre Romea. Festival de Barcelona Grec.
Al vostre gust, de W. Shakespeare. Inauguració Festival de Barcelona Grec.
El fantàstic Francis Hardy, de B. Friel. Teatre Romea, Fòrum de les Cultures.
Sota el til·ler, de Connor Mac Pherson. Centre Dramàtic del Vallès i Sala Becket de Barcelona.
El mestre i Margarita, de Mikhail Bulgàkov Teatre Lliure, Festival de Barcelona Grec. Premi Serra d'Or 2004. Premi Butaca al Millor Espectacle Teatral 2004. Nominat als Premis Max 2004.
Revés, d'Antonio Tabucchi Teatre Lliure. Teatro de La Abadía.
Réquiem, d'Antonio Tabucchi. Teatre Tantarantana.
Sa història des senyor Sommer, de Patrick Süskind. Teatre Artenbrut. Sala Muntaner.
Absolutament lluny, de Josep J. Julien. Centre Dramàtic del Vallès. Sala Beckett.
Historia de una muñeca abandonada, d'A. Sastre. Centro Dramático Nacional - Teatro Maria Guerrero.
Els gegants de la muntanya, de Luigi Pirandello. Teatre Lliure.
L'última copa, de Harold Pinter. Teatre Lliure.
Jacques i el seu amo, de Milan Kundera. Talleret de Salt. Sala Gran de l'Institut del Teatre.
El príncep de Dinamarca, de T. Letser. Talleret de Salt. Teatre Poliorama.
L'escapí, de Molière. Talleret de Salt. Teatre Municipal de Girona.
Tot esperant l'Esquerrà, de Clifford Odetts. Talleret de Salt, Teatre de Salt.
Strictu Sensu, de Jordi Arbonès i Xicu Masó. Teatre de l'Estació. Sala Planeta.
Woyzeck, de G. Büchner. Teatre de l'Estació. Teatre de Salt.

Ha fet d'actor a:

Una comedia española, de Yasmina Reza, dir. Sílvia Munt. Teatro Valle Inclán de Madrid febrer del 2009. Bitò Produccions, TNC i CDN.

El silenci del mar, de Vercors (Jean Bruller), Centre Dramàtic de Terrassa i Sala Muntaner (2008)

Tres versions de la vida, de Yasmina Reza. Teatre Capitol de Barcelona (2008)

La mel, de Tonino Guerra. Festival Temporada Alta. Direcció Miquel Górriz

L'oncle Vània, d'A. Txèkhov, dir. Joan Ollé. Teatre Lliure.

El fantàstic Francis Hardy, de B. Friel, dir. Xicu Masó. Teatre Romea.

Víctor o els nens al poder, de R. Vitrac, dir. Joan Ollé. Teatre Lliure.

Càndid, de Voltaire. Dir. Carles Alfaro. Teatro de la Comedia de Madrid.

Nit de reis, de W. Shakespeare, dir. Konrad Zschiedrich. Talleret de Salt. Mercat de les Flors. Teatro de la Comedia de Madrid.

L'hort dels cirerers d'A. Txèkhov, dir. Konrad Zschiedrich. Talleret de Salt. Mercat de les Flors.

Tartuf, de Molière. dir. Konrad Zschiedrich. Talleret de Salt. Mercat de les Flors.

Informe per a una acadèmia, de F Kafka, dir. Quim Masó. Talleret de Salt. Teatre Adrià Gual.

Després del vol, creació i direcció M. Mitjans. Teatre de l'Estació, Sala Beckett.

Prendre partit, de R. Harwood, dir. Ferran Madico. Tallert de Salt. Sala Villarroel.

EL CANAL CENTRE D'ARTS ESCÈNIQUES SALT/GIRONA

EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona és un centre nacional de producció i de creació escènica que forma part de la xarxa de centres públics conjuntament amb el Teatre Nacional de Catalunya, el Teatre Lliure i els Centres d'Arts Escèniques de Reus i de Terrassa. L'Ajuntament de Salt, l'Ajuntament de Girona, la Diputació de Girona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya són les institucions conveniades que han engegat el centre.

Des dels seus inicis, els **objectius** que persegueix el Centre són: produir i coproduir espectacles de primera línia des de l'àrea urbana de Girona però amb la voluntat que tinguin una exhibició posterior el més àmplia possible. Aquests espectacles són sobretot de teatre, i molt especialment de teatre de text; el Centre treballa conjuntament amb el Temporada Alta-Festival de Tardor de Catalunya, i aquesta col·laboració ha de servir als creadors del nostre país com a espai natural de trobada amb creadors estrangers i també com a trampolí per accedir a programacions de fora del nostre país; el Canal vol ser un lloc de treball també per a les noves generacions de creadors que van sorgint a Catalunya; el Centre vol col·laborar a difondre i a fer créixer l'autoria catalana; col·laborar a teixir conjuntament amb el TNC, el Teatre Lliure, el Mercat de les Flors, els Centres d'Arts Escèniques de Reus i de Terrassa, la nova xarxa de producció teatral pública de Catalunya; treballar conjuntament amb els teatres del Servei Metropolità de Teatres i Auditoris (Teatre Municipal de Girona, Teatre de Salt, Sala la Planeta i Auditori de Girona) tant per aconseguir una programació millor, com per aconseguir arribar a un públic més ampli.

EL CANAL Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona produeix cada temporada un mínim de quatre espectacles que es gestionen des del Centre i per cada es compta amb coproductors (Teatre Lliure, Teatro Español de Madrid, Festival Grec...), la qual cosa permet, a banda de poder fer propostes amb més mitjans, garantir la seva exhibició i gira posterior. També cada temporada els Centres de Creació de Reus, Terrassa i Salt/Girona presenten una coproducció conjunta.

EL CANAL va iniciar la seva activitat la tardor del 2007 amb l'estrena de *Coral Romput*, de Vicent Andrés Estellés, dirigit per Joan Ollé. La temporada 2007-2008 es varen presentar, a més de *Coral Romput*, *Blanco*, d'Octavio Paz, dirigit per Frederic Amat, *Brossalobrossotdebrossat*, de Carles Santos, i *Pinsans i Cadernerres*, dirigit per Xavier Albertí, i la coproducció de tots els Centres de Creació *El silenci del mar*, de Jean Bruller, dirigit per Miquel Górriz. La Temporada 2008-2009 El Canal ha presentat *La marea*, de Mariano Pensotti, *Petó Públic*, dirigit per Rosa Maria Sardà, *Vides Privades*, dirigit per Jordi Prat, *Mort d'un viatjant*, dirigit per Mario Gas, *La revolució*, de Jordi Casanovas, *Traïció*, dirigit per Carles Alfaro i la coproducció de tots els centres de creació *La vida lluny dels poetes*, dirigida per Josep Pere Peyró.

La futur seu de EL CANAL Centre d'Arts Escèniques de Salt/Girona és la Factoria Cultural de La Coma-Cros, actualment en fase d'obres. A la Coma-Cros EL CANAL hi tindrà espais d'assaig, magatzems, oficines i un espai d'exhibició modulable. Actualment els espectacles del Centre s'estrenen als espais teatrals existents a Girona i Salt (Teatre Municipal, Teatre de Salt, Sala La Planeta...).

EL CANAL Centre d'Arts Escèniques de Salt/Girona

TEMPORADA ALTA 2009-Festival de Tardor de Catalunya
Departament premsa:

GIRONA: Bitò Produccions-Eugènia Berga Telf: 972 40 20 04 e-mail: premsa@temporada-alta.cat
BARCELONA: Comedia-Marc Gall Telf: 93 2955634 e-mail: mgall@comedianet.com